

**International Journal of Psychology:
A Biopsychosocial Approach**

**Tarptautinis psichologijos žurnalas:
biopsichosocialinis požiūris**

2013 / 12

General Psychology Department at Vytautas
Magnus University, Lithuania

Theoretical Psychology Department at
Vytautas Magnus University, Lithuania

Psychological Clinic at Vytautas Magnus
University, Lithuania

Department of Counseling and School
Psychology at University of Nebraska at
Kearney, USA

Vytauto Didžiojo universiteto Bendrosios
psichologijos katedra, Lietuva

Vytauto Didžiojo universiteto Teorinės
psichologijos katedra, Lietuva

Vytauto Didžiojo universiteto Psichologijos
klinika, Lietuva

Nebraskos universiteto Kearney
Konsultavimo ir mokyklinės psichologijos
katedra, JAV

**International Journal of Psychology:
A Biopsychosocial Approach** **Tarptautinis
psichologijos žurnalas:
biopsichosocialinis
požiūris**

2013 / 12

Journal of Psychological Science

Since 2008
Bi-annual

Psichologijos mokslo žurnalas

Leidžiamas nuo 2008 metų
Du kartus per metus

Vytautas Magnus University Press

Vytauto Didžiojo universiteto leidykla
Kaunas, 2013

EDITORIAL BOARD

Co-Editors-In-Chief:

Auksė Endriulaitienė – Vytautas Magnus University, Lithuania
Max McFarland – University of Nebraska at Kearney, USA

Co-Associate Editors:

Loreta Gustainienė – Vytautas Magnus University, Lithuania
Teara Archwamety – University of Nebraska at Kearney, USA

Consulting Editors:

Loreta Bukšnytė – Vytautas Magnus University, Lithuania
James Fleming – Black Hills State University, USA
Antanas Goštautas – Vytautas Magnus University, Lithuania
Vytautas Gudonis – Šiauliai University, Lithuania
Anna Harpster – Texas Tech. University, USA
Evaldas Kazlauskas – Vilnius University, Lithuania
Roy Kern – Vytautas Magnus University, Lithuania
Rosita Lekavičienė – Kaunas University of Technology, Lithuania
Vaclavas Martišius – Vytautas Magnus University, Lithuania
Jane E. Myers – University of North Carolina at Greensboro, USA
Tammi Ohmstede Beckman – University of Nebraska at Kearney, JAV
Andrzej Ozolins – Linnaeus University, Sweden
Lee Pearce – Black Hills State University, USA
Aistė Pranckevičienė – Vytautas Magnus University, Lithuania
Saulė Raižienė – Mykolas Romeris University, Lithuania
Robin Sobansky – University of Nebraska at Kearney, USA
Tomas J. Sweeney – College of Education at Ohio University in Athens, USA
Laura Šeibokaitė – Vytautas Magnus University, Lithuania
Kamonwan Tangdhanakanond – Chulalongkorn University, Thailand
Aurelijus Veryga – Lithuanian University of Health Sciences, Lithuania
Rita Žukauskienė – Mykolas Romeris University, Lithuania

The ownership of *International Journal of Psychology: A Biopsychosocial Approach* is shared equally between University of Nebraska at Kearney, USA, and Vytautas Magnus University, Lithuania. It is published by VMU General Psychology Department, Theoretical Psychology Department, Psychological Clinic and UNK Department of Counseling and School Psychology.

International Journal of Psychology: A Biopsychosocial Approach is a peer-reviewed bilingual journal: articles in Lithuanian and English are welcome. It is published twice a year. The journal is freely accessed on the internet.

Since 2008 the Journal is referred in the Ulrich's Periodicals Directory. Since 2008 the Journal is indexed in the Index Copernicus database and since 2009 in EBSCO Academic Search Complete database. Since 2010 the Journal is added to PsycINFO Journal Coverage List.

Addresses:

General Psychology Department
Vytautas Magnus University
K. Donelaičio g. 52-315,
LT-44244, Kaunas, Lithuania
Tel. / fax.: +370 37 327824
E-mail: bpk@smf.vdu.lt

Department of Counseling and School Psychology
University of Nebraska at Kearney,
College of Education Building, Rm B-148
Kearney, NE 68849
Tel: (308) 865-8508 (office), Fax: (308) 865-8097
E-mail: mcfarlandm@unk.edu

Internet address: <http://www.psyjournal.vdu.lt>

ISSN 1941-7233, e-ISSN 2345-024X
<http://dx.doi.org/10.7220/1941-7233.12>

© Nebraskos universitetas (University of Nebraska), 2013
© Vytauto Didžiojo universitetas (Vytautas Magnus University), 2013

CONTENTS

SCIENTIFIC PUBLICATIONS

- Asta Medišauskaitė, Rasa Markšaitytė
- 9-28 THE FACIAL PIERCING INFLUENCE ON THE PERCEIVED PEER STUDENT PERSONALITY AND BEHAVIOR CHARACTERISTICS: THE EVALUATION OF 11-13 YEAR-OLD STUDENTS
- Aaron Boyce, G. Thomas Schanding Jr., Andrea Backscheider Burridge, Milena Keller-Margulis
- 29-49 EFFECT OF VIDEOGAME PLAY AND EXTRACURRICULAR ACTIVITIES ON PARENT PERCEIVED SOCIO-EMOTIONAL FUNCTIONING IN CHILDREN AND ADOLESCENTS
- Visvaldas Legkauskas, Rūta Skučaitė
- 51-69 LINKS BETWEEN CONFLICT MANAGEMENT STYLES AND ROMANTIC RELATIONSHIP SELF-EFFICACY AMONG UNIVERSITY STUDENTS
- Aleksandrs Kolesovs
- 71-83 DOMAIN-SPECIFIC AND GENERAL FUTURE ORIENTATION OF HIGH SCHOOL STUDENTS IN LATVIA UNDER SOCIOECONOMIC CHANGES
- Tija Kriščiūnaitė, Rytis Pakrošnis
- 85-102 LINK OF SELF-DIFFERENTIATION OF PARENTS RAISING PRE-SCHOOLERS TO THEIR PARENTING STYLES AND CONFLICT MANAGEMENT STRATEGIES
- Christopher J. Jochum
- 105-116 ANALYZING STUDENT PERCEPTIONS OF A BLENDED SPANISH GRAMMAR COURSE
- Ieva Šalialionė, Agnė Pačešiūnaitė-Raneberg
- 117-135 DEVELOPMENTAL PATTERNS OF INTELLECTUAL ABILITIES FROM CHILDHOOD TO OLD AGE (6-89 YEARS OLD)

SCIENTIFIC REVIEWS

- Vytautas Gudonis
- 137-143 REVIEW OF DOCTORAL DISSERTATION „FACTORS OF MILITARY TEAMS PERFORMANCE EFFICACY“ BY VITA MIKULIČIŪTĖ (SOCIAL SCIENCES, PSYCHOLOGY 065)

INFORMATION

- 145-154 THE 10TH INTERNATIONAL SYMPOSIUM “RECENT RESEARCH TOPICS IN PSYCHOLOGY: INTERNATIONAL EXPERIENCE”
- 155-160 CONTRIBUTORS
- 155-160 INSTRUCTIONS FOR AUTHORS

REDAKcinĖ KOLEGIJA

Vyriausieji redaktoriai:

Auksė Endriulaitienė – Vytauto Didžiojo universitetas, Lietuva
Max McFarland – Nebraskos universitetas (Kearney), JAV

Redaktoriai:

Loreta Gustainienė – Vytauto Didžiojo universitetas, Lietuva
Teara Archwamety – Nebraskos universitetas (Kearney), JAV

Redakcinės kolegijos nariai:

Loreta Bukšnytė – Vytauto Didžiojo universitetas, Lietuva
James Fleming – Black Hills State universitetas, JAV
Antanas Goštautas – Vytauto Didžiojo universitetas, Lietuva
Vytautas Gudonis – Šiaulių universitetas, Lietuva
Anna Harpster – Teksaso tech. universitetas, JAV
Evaldas Kazlauskas – Vilniaus universitetas, Lietuva
Roy Kern – Vytauto Didžiojo universitetas, Lietuva
Rosita Lekavičienė – Kauno technologijos universitetas, Lietuva
Vaclovas Martišius – Vytauto Didžiojo universitetas, Lietuva
Jane E. Myers – Šiaurės Karolinos universitetas (Greensboro), JAV
Tammi Ohmstede Beckman – Nebraskos universitetas (Kearney), JAV
Andrejs Ozolins – Linėjaus universitetas, Švedija
Lee Pearce – Black Hills State universitetas, JAV
Aistė Pranckevičienė – Vytauto Didžiojo universitetas, Lietuva
Saulė Raižienė – Mykolo Romerio universitetas, Lietuva
Robin Sobansky – Nebraskos universitetas (Kearney), JAV
Tomas J. Sweeney – Ohajo universiteto mokslo koledžas (Atėnai), JAV
Laura Šeibokaitė – Vytauto Didžiojo universitetas, Lietuva
Kamonwan Tangdhanakanond – Chulalongkorno universitetas, Tailandas
Aurelijus Veryga – Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Lietuva
Rita Žukauskienė – Mykolo Romerio universitetas, Lietuva

Žurnalą leidžia Vytauto Didžiojo universiteto Bendrosios psichologijos katedra, Vytauto Didžiojo universiteto Teorinės psichologijos katedra ir Vytauto Didžiojo universiteto Psichologijos klinika, Nebraskos universiteto Kearney Konsultavimo ir mokyklinės psichologijos katedra.

Per metus išleidžiami 2 numeriai. Straipsniai recenzuojami dviejų nepriklausomų recenzentų, spausdinami lietuvių ir anglų kalbomis. Žurnalas laisvai prieinamas internete.

Nuo 2008 metų žurnalas yra referuojamas Ulrich's Periodicals Directory ir indeksuojamas Index Copernicus duomenų bazėje. Nuo 2009 metų - EBSCO Academic Search Complete duomenų bazėje. 2010 metais žurnalas buvo įtrauktas į PsycINFO referuojamų žurnalų sąrašą.

Redakcijos adresai:

Bendrosios psichologijos katedra
Vytauto Didžiojo universitetas
K. Donelaičio g. 52-315,
LT-44244, Kaunas, Lietuva
Tel. / faks.: +370 37 327824
El. paštas: bpk@smf.vdu.lt

Department of Counseling and School Psychology
University of Nebraska at Kearney,
College of Education Building, Rm B-148
Kearney, NE 68849
Tel: (308) 865-8508 (office), Fax: (308) 865-8097
E-mail: mcfarlandm@unk.edu

Puslapis internete: <http://www.psyjournal.vdu.lt>

TURINYS

MOKSLO STRAIPSNIAI

- Asta Medišauskaitė, Rasa Markšaitytė
9-28 AUSKARO VEIDO SRITYJE REIKŠMĖ BENDRAAMŽIO MOKINIO ASMENYBĖS IR ELGESIO CHARAKTERISTIKŲ SUVOKIMUI: 11–13 METŲ MOKINIŲ VERTINIMAS
- Aaron Boyce, G. Thomas Schanding Jr., Andrea Backscheider Burrridge, Milena Keller-Margulis
29-48 VIDEOŽAIDIMŲ IR UŽKLASINĖS VEIKLOS REIKŠMĖ SUBJEKTYVIAI TĖVŲ SAVO VAIKŲ IR PAAUGLIŲ SOCIALINIO IR EMOCINIO FUNKCIONAVIMO VERTINIMUI
- Visvaldas Legkauskas, Rūta Skučaitė
51-70 STUDENTŲ KONFLIKTŲ SPRENDIMO STILIŲ IR SAVIVEIKSMINGUMO ROMANTINIUOSE SANTYKIUOSE SĄSAJOS
- Aleksandrs Kolesovs
71-83 LATVIJOS VIDURINĖS MOKYKLOS MOKINIŲ SU SPECIFINĖMIS GYVENIMO SFEROMIS SUSIJUSIOS IR BENDROSIOS VILTYS SOCIOEKONOMINIŲ POKYČIŲ KONTEKSTE
- Tija Kriščiūnaitė, Rytis Pakrosnis
85-103 IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKUS AUGINANČIŲ TĖVŲ SAVIDIFERENCIACIJOS SĄSAJA SU KONFLIKTŲ POROJE SPRENDIMO STRATEGIJOMIS IR AUKLĖJIMO STILIAIS
- Christopher J. Jochum
105-116 STUDENTŲ POŽIŪRIS Į MIŠRAUS POBŪDŽIO ISPANŲ KALBOS GRAMATIKOS KURSĄ
- Ieva Salialionė, Agnė Pačešiūnaitė-Raneberg
117-136 6–89 METŲ ASMENŲ INTELEKTO GEBĖJIMŲ RAIŠKA

RECENZIJOS

- Vytautas Gudonis
137-143 VITOS MIKULIČIŪTĖS DAKTARO DISERTACIJOS „KARINIŲ KOMANDŲ VEIKLOS EFEKTYVUMO VEIKSNIAI“ (SOCIALINIAI MOKSLAI, PSICHOLOGIJA 06S) RECENZIJĄ

INFORMACIJA

- 145-154 DEŠIMTASIS TARPTAUTINIS SIMPOZIUMAS „AKTUALŪS TYRIMAI PSICHOLOGIJOJE: TARPTAUTINĖ PATIRTIS“
- 155-160 INFORMACIJA APIE AUTORIUS
- 161-164 INFORMACIJA AUTORIAMS

Aaron Boyce, Masters of Arts in Community Counseling from Stephen F. Austin State University, Doctoral Student in School Psychology at the University of Houston. Scientific interests: the impact of video games on the social and emotional functioning of children and adolescents and behavioral interventions for youth. Address: 491 Farish Hall., Houston, Tx. 77204-5029. Phone: 713 743 9830. Fax: 713 743 4996. E-mail: adboyce@uh.edu.

Aaron Boyce, Hustono universiteto doktorantas. Moksliniai interesai: videožaidimų poveikis socialiniam ir emociniam vaikų ir paauglių funkcionavimui ir jaunimo elgesio poveikio priemonės. Adresas: 491 Farish Hall. Houston, Tx. 77204-5029. Tel.: 713 743 9830. Faksas: 713 743 4996. El. paštas: adboyce@uh.edu.

Andrea G. Bakscheider Burridge, Clinical Professor, PhD., Dept of Ed Psychology; University of Houston. Scientific interests: Statistical modeling. Address: 11411 CE King Pkwy, Houston, TX, 77044. Phone: 713 743 0412. Fax: 3 4996. E-mail: aburridge@uh.edu.

Andrea G. Bakscheider Burridge, Ph. D., Hjustono universitetas, Mokyklinės psichologijos katedra. Moksliniai interesai: statistinis modeliavimas. Adresas: 11411 CE King Pkwy, Houston, TX, 77044. Tel.: 713 743 0412. Faksas: 3 4996. El. paštas: aburridge@uh.edu.

Christopher J. Jochum, Ph. D., University of Nebraska at Kearney, USA, Assistant Professor of Spanish and Foreign Language Education. Research interests: Distance education, online pedagogy, foreign language pedagogy, preservice teacher development. Address: 2404 11th Avenue, University of Nebraska at Kearney, Kearney, NE 68849. Phone: 308 865 8675. Fax: 308 865 8411. Email: jochumcj@unk.edu.

Christopher J. Jochum, Ph. D., Nebraskos universiteto (Kearney, JAV) lektorius. Moksliniai interesai: nuotolinis mokymas, pedagogika internetu, užsienio kalbos pedagogika, mokytojų ugdymas.

Adresas: 2404 11th Avenue, University of Nebraska at Kearney, Kearney, NE 68849.

Tel.: 308 865 8675.

Faksas: 308 865 8411.

El. paštas: jochumcj@unk.edu.

Milena A. Keller-Margulis, Ph.D. Assistant Professor, School Psychology Program, University of Houston. Scientific interests: curriculum-based measurement, academic screening, response to intervention/multi-tiered systems of support, pediatric school psychology.

Address: 491 Farish Hall, Houston, Texas,

Phone: 77204 5029, 713 743 9378,

Fax: 713 743 4996,

E-mail: mkmargulis@central.uh.edu.

Milena A. Keller-Margulis Ph. D., Hjustono universiteto lektorė, mokyklinės psichologijos programa. Moksliniai interesai: mokymo program vertinimas, akademinė atranka, atsakas į intervencijas / daugialypės palaikymo sistemos, pediatriinė mokyklinė psichologija.

Adresas: 491 Farish Hall, Houston, Texas.

Tel.: 77204-5029, 713-743-9378.

Faksas: 713-743-4996.

El. paštas: mkmargulis@central.uh.edu.

Aleksandrs Kolesovs, Dr. psych., Department of Psychology, University of Latvia, Assistant Professor. Scientific interests: future orientation, time perspective, test adaptation and standardization.

Address: Department of Psychology, University of Latvia, Jūrmalas iela 74/76, Rīga, LV-1083, Latvia.

Phone / Fax: +371 67034018.

E-mail: aleksandrs.kolesovs@lu.lv.

Aleksandrs Kolesovs, Dr. Latvijas universiteto Psihologijas fakultetas, lektorius. Moksliniai interesai: ateities orientacijos, laiko perspektyva, testų adaptavimas ir standartizavimas. Adresas: Department of Psychology, University of Latvia, Jūrmalas iela 74/76, Rīga, LV-1083, Latvia.

Tel. / faks.: +371 67034018.

El. paštas: aleksandrs.kolesovs@lu.lv.

Tija Kriščiūnaitė, Ph. D. student of Mykolas Romeris University, Mykolas Romeris University, Faculty of Social Policy, Institute of Psychology, Scientific interests: developmental psychology, family counseling and psychotherapy, health promotion, psychology of creativity.
Address: Ateities g. 20, Vilnius, Lithuania.
Phone: +370 5 271 4625.
Fax: +370 5 267 6000.
E-mail: tikrisciunaite@gmail.com.

Tija Kriščiūnaitė, Mykolo Romerio Universiteto psichologijos studijų krypties doktorantė, Mykolo Romerio universitetas, Socialinės politikos fakultetas, Psichologijos institutas. Mokslinių interesų sritys: raidos psichologija, šeimos konsultavimas ir psichoterapija, sveikatos stiprinimas ir prevencinė veikla, kūrybos psichologija.
Adresas: Ateities g. 20, Vilnius.
Tel.: 8 5 271 4625.
Faksas: 8 5 267 6000.
El. paštas: tikrisciunaite@gmail.com.

Visvaldas Legkauskas, Ph. D. Assoc. Prof. Associate Professor at the Department of General Psychology of the Vytautas Magnus University. Scientific interests: romantic relationship quality, identity, social competence.
Address: K. Donelaičio g. 52, LT-44244, Kaunas, Lithuania.
Phone / Fax: +370 37 32 78 24.
E-mail: v.legkauskas@smf.vdu.lt.

Visvaldas Legkauskas, doc. dr., Vytauto Didžiojo universiteto Bendrosios psichologijos katedros docentas. Mokslinių interesų sritys: romantinių santykių kokybė, savimonė, socialinė kompetencija.
Adresas: K. Donelaičio g. 52, LT-44244, Kaunas.
Tel. / faks.: 8 37 32 78 24.
El. paštas: v.legkauskas@smf.vdu.lt.

Rasa Markšaitytė, Dr., Vytautas Magnus University; the Department of General Psychology; Assistant Professor; Scientific interests: emigration factors and reasons, attitude toward emigration; teaching communication skills as prevention of tobacco, alcohol and drug use; assessment of personality characteristics and cognitive skills.
Address: K. Donelaičio g. 52-315, LT-44244, Kaunas, Lithuania.
Phone / Fax: +370 37 32 78 24.
E-mail: r.marksaityte@smf.vdu.lt.

Rasa Markšaitytė, dr., Vytauto Didžiojo universiteto, Bendrosios psichologijos katedros lektorė. Mokslinių interesų sritys: emigracijos veiksniai ir priežastys, emigracinės nuostatos; bendravimo įgūdžių mokymas kaip tabako, alkoholio ir kitų narkotikų vartojimo prevencija; psichologinių asmens savybių ir kognityvinių gebėjimų įvertinimas.

Adresas: K. Donelaičio g. 52-315, LT-44244, Kaunas, Lietuva.

Tel. / faks.: 8 37 32 78 24.

El. paštas: r.marksaityte@smf.vdu.lt

Asta Medišauskaitė, Master degree, Vytautas Magnus University; the Department of Theoretical Psychology. Scientific interests: image management, social perception, social categorization and individuals and stereotyping.

Address: K. Donelaičio g. 52-315, LT-44244, Kaunas, Lithuania.

Phone / Fax: +370 37 32 78 24.

E-mail: asta.medisauk@gmail.com.

Asta Medišauskaitė, Vytauto Didžiojo universiteto, Teorinės psichologijos katedros magistrė. Mokslinių interesų sritys: įvaizdžio kūrimas, socialinis suvokimas, socialinė kategorizacija ir stereotipai.

Adresas: K. Donelaičio g. 52-315, LT-44244, Kaunas.

Tel. / faks.: 8 37 32 78 24.

El. paštas: asta.medisauk@gmail.com.

Agnė Pačešiūnaitė-Raneberg, Master of clinical psychology, Clinical psychologist / researcher. Research interests: developmental psychopathology, psychotraumatology.

Phone: +467 25 413 303.

E-mail: agne.p@live.com.

Agnė Pačešiūnaitė-Raneberg, Klinikinės psichologijos magistrė, klinikinė psichologė, tyrėja. Mokslinių interesų sritys: raidos psichopatologija, psichotraumatologija.

Tel.: +467 25 413 303.

El. paštas: agne.p@live.com.

Rytis Pakrošnis, Ph. D., social sciences, psychology, Assistant professor, Vytautas Magnus University, Faculty of Social Sciences, General Psychology Department. Scientific interests: Solution-Focused Brief Therapy outcome and process research and application in different settings; psychotherapy and counseling outcome research; positive psychology.

Address: K. Donelaičio g. 52-315, LT-44244, Kaunas, Lithuania.

Phone / Fax: +370 37 327 824.

E-mail: r.pakrošnis@smf.vdu.lt.

Rytis Pakrošnis, mokslų daktaras, socialiniai mokslai, psichologija, Vytauto Didžiojo universiteto, Socialinių mokslų fakulteto, Bendrosios psichologijos katedros lektorius. Mokslinių interesų sritys: į sprendimus sutelktos trumpalaikės terapijos efektyvumo, proceso ir taikymo galimybių įvairiuose kontekstuose tyrimai; psichologinio konsultavimo efektyvumo tyrimai; pozityvioji psichologija. Adresas: K. Donelaičio g. 52-315, LT-44244, Kaunas.
Tel. / faks.: 8 37 327 824.
El. paštas: r.pakrosnis@smf.vdu.lt.

G. Thomas Schanding Jr., Ph. D., is a Licensed Specialist in School Psychology with the Sheldon Independent School District, University of Houston. His interests involve social, emotional, and behavioral disorders in school aged youth, response-to-intervention, and issues related to LGBTQ youth.
Address: 11411 CE King Pkwy, Houston, TX, 77044.
Phone: 281 456 9695.
Fax: 281 727 2094.
E-mail: georgeschanding@sheldonisd.com.

G. Thomas Schanding jaunesnysis, Ph. D., licencijuotas mokyklinės psichologijos specialistas Sheldon Independent School District, Hustono universitetas. Moksliniai interesai: mokyklinio amžiaus jaunuolių socialiniai, emociniai ir elgesio sutrikimai, atsakas į intervencijas, netradicinės seksualinės orientacijos jaunimo problemos.
Adresas: 11411 CE King Pkwy, Houston, TX, 77044.
Tel.: 281 456 9695.
Faksas: 281 727 2094.
El. paštas: georgeschanding@sheldonisd.com.

Ieva Salialionė, Master of clinical psychology, psychology Ph. D. student, lecturer, Vilnius University, Research interests: disorders of psychological development, mental health in children and young people, intellect.
Address: Vilniaus universitetas, Universiteto g. 9/1, Vilnius, Lithuania.
Phone: +370 5 268 7255.
E-mail: salialione@gmail.com.

Ieva Salialionė, Klinikinės psichologijos magistrė, psichologijos krypties doktorantė, lektorė, Vilniaus universitetas. Mokslinių interesų sritys: psichologinės raidos sutrikimai, vaikų ir paauglių psichinė sveikata, intelektas.
Adresas: Vilniaus universitetas, Universiteto g. 9/1, Vilnius.
Tel.: 8 5 268 7255.
El. paštas: salialione@gmail.com.

Rūta Skučaitė, Graduate student at the Department of Theoretical Psychology of the Vytautas Magnus University. Scientific interests: conflict management, counseling psychology, personnel psychology.

Address: K. Donelaičio g. 52, LT-44244, Kaunas, Lithuania.

Phone / Fax: +370 37 32 78 24.

E-mail: r.skucaite@fc.vdu.lt.

Rūta Skučaitė, Vytauto Didžiojo universiteto Teorinės psichologijos katedros magistrantė. Mokslinių interesų sritys: konfliktų valdymas, konsultavimo psichologija, personalo psichologija.

Adresas: K. Donelaičio g. 52, LT-44244, Kaunas.

Tel. / faks.: 8 37 32 78 24.

El. paštas: r.skucaite@fc.vdu.lt.

REIKALAVIMAI STRAIPSNIAMS, PUBLIKUOJAMIEMS ŽURNALE TARPTAUTINIS PSICHOLOGIJOS ŽURNALAS: BIOPSIKOSOCIALINIS POŽIŪRIS

ŽURNALO KONCEPCIJA IR TIKSLAI

Žurnale siekiama nagrinėti žmogaus psichikos reiškinius ir elgesį, laikantis požiūrio, kad psichika ir elgesys atsiranda, vystosi ir funkcionuoja dėl biologinių, psichologinių priežasčių ir sąveikos su socialine aplinka. Holistinis požiūris į psichikos reiškinius ir žmogaus elgesį pabrėžia mokslų integracijos būtinybę. Todėl prioritetinėmis žurnalo temomis laikome tas, kurios psichologinius klausimus nagrinėja platesniu kontekstu, psichikos reiškinius ir elgesį aiškina atsižvelgdamos į tiriamų reiškinių biologinius, psichologinius ir socialinius aspektus. Siekiama, kad žurnale bendradarbiautų skirtingų sričių ir krypčių mokslininkai: vystytų psichologijos mokslą, plėstų mokslo pritaikymo praktikoje galimybes, ieškotų įvairiopo asmens ir visuomenės problemų sprendimo greitai kintančiame socialinio gyvenimo kontekste.

Žurnale teikiama pirmenybė originaliems moksliniams tyrimams. Autoriams siūloma pateikti empirinius ir teorinius tyrimus, kurie papildo psichologijos mokslo žinias naujais biopsichosocialiniais aspektais, pateikia originalių mokslinių tyrimų rezultatų, plečia psichikos ir elgesio žinių supratimą, turi praktinės reikšmės profesinei psichologo veiklai. Laukiame ir lauko, ir laboratorinių tyrimų, kai duomenys analizuojami tiek kokybiškai, tiek kiekybiškai, tiek sudėtinga, tiek paprasta statistine analize.

Viliamės, kad žurnalas skatins Lietuvos ir pasaulio mokslinių ir akademiųjų bendruomenių diskusijas, leis skaitytojams analizuoti, vertinti ir plėtoti savo požiūrį į tarpdisciplinines ir atskirų psichologijos mokslo šakų problemas.

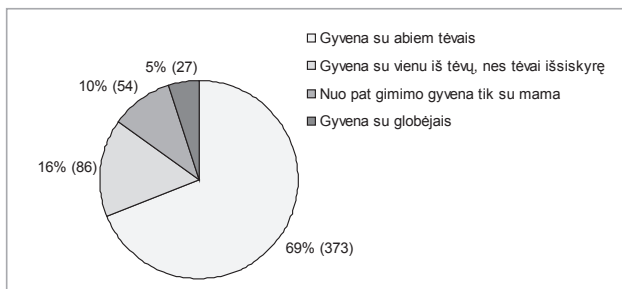
1. Publikacijos turi būti rengiamos pagal socialinių mokslų bendruosius tarptautinius standartus mokslinėms publikacijoms (rekomenduojama remtis *Publication Manual of the American Psychological Association* (Washington DC) naujausiu leidimu).
2. Publikacijos gali būti teikiamos lietuvių arba anglų kalbomis. Mokslinę publikaciją sudaro:
 - pavadinimas (turi būti trumpas, bet informatyvus);
 - autorių vardai ir pavardės, moksliniai laipsniai, pedagoginiai vardai, darbovietė, pareigos, adresas, telefonas, el. paštas, faksas, mokslinių interesų sritys; nurodyti autorių susirašinėjimui;
 - santrauka (ne daugiau kaip 200–250 žodžių); santraukoje turi būti išskirtos šios dalys: mokslinė problema, tikslas, metodika, rezultatai, išvados;
 - 3–5 pagrindiniai žodžiai (jie neturi atkartoti straipsnio pavadinimo, tačiau privalo būti informatyvūs; pageidautina, kad pagrindiniai žodžiai būtų parenkami iš MeSH katalogo); reikėtų pasistengti, kad pagrindiniai žodžiai nekartotų pavadinime vartojamų sąvokų, nes taip tampa lengviau rasti publikaciją paieškos sistemoje. Pagrindinių žodžių sąvokos, palyginti su pavadinimo, gali būti siauresnės ar platesnės

- (pvz., jei pavadinimas „Asmenybės svarba rizikingam jaunų vairuotojų vairavimui“, pagrindiniai žodžiai gali būti *ekstraversija, neurotizmas, impulsyvumas, vairavimo klaidos, eismo taisyklių pažeidimai*). Jei autoriai mano, kad kultūrinis kontekstas ar geografinė nuoroda yra labai svarbūs aprašytiems duomenims suprasti, pagrindiniai žodžiais galima juos patikslinti (pvz., *jauni vairuotojai, Lietuva*);
- įvadas (apibrėžiama mokslinė problema ir aktualumas, nurodomas tyrimo objektas ir tikslas, tikrinamos hipotezės ar tyrimo klausimai);
 - metodai (jei publikacija remiasi moksliniu tyrimu, aprašoma metodika ir metodologija, tiriamasis kontingentas, tyrimo procedūra; jei pateikiamas teorinis straipsnis ar literatūros apžvalga – pristatoma analizės tvarka ir logika);
 - tyrimo rezultatų arba mokslinės problemos analizė (paveikslai ir lentelės turi būti suprantami, naudojamas lengvai įskaitomas teksto šriftas, juose pateikti duomenys turi papildyti, bet nedubliuoti teksto). Lentelės ir paveikslai įdedami į patį rankraščio tekstą (jei jie pateikti rankraščio pabaigoje ar atskirose bylose, rankraštis bus gražinamas autoriui koreguoti). Jei straipsnis rašomas lietuvių kalba, turi būti pateikiami ir angliškai paveikslų ir lentelių pavadinimai;
 - rezultatų aptarimas ir diskusija (rezultatų ryšys su pagrindine darbo hipoteze, rezultatų interpretacija ir pritaikymas, rezultatų ryšys su kitų mokslininkų darbais, galimi straipsnio ribotumai);
 - abėcėlės tvarka sudarytas, nenumeruotas literatūros šaltinių sąrašas (kiekvienas sąrašė pateiktas šaltinis cituojamas ar nurodomas tekste, ir atvirkščiai – kiekvienas cituojamas autorius arba nuoroda į šaltinį turi būti pateikti literatūros sąrašė), jei yra, pateikiamas ir šaltinio DOI;
 - santrauka anglų kalba (jei publikacija parašyta lietuvių kalba; santraukos ilgis 200–250 žodžių); santraukoje turi būti išskirtos šios dalys: mokslinė problema, tikslas, metodai, rezultatai, išvados.
3. Publikacijos ilgis neturėtų viršyti: empirinius duomenis pristatančio straipsnio – 5 500 žodžių, teorinės apžvalgos – 8 000 žodžių.
 4. Redakcijai pateikiama viena elektroninė straipsnio kopija *Microsoft Windows Word* formatu (tekstas 12 dydžio, *Times New Roman* šriftu, dvigubu eilėtarpiu, paraštės: 2 cm viršuje, apačioje ir dešinėje, 3 cm kairėje). Vieną kopiją autorius saugo pats.
 5. Paveikslai ir lentelės (žr. pavyzdžius) turi būti juodai balti, pustoniai turi aiškiai skirtis vienas nuo kito. Skenuotos iliustracijos nepageidaujamos; išimtiniais atvejais, suderinus su redakcija, paveikslai išsaugomi .tiff plėtiniu ne mažesne kaip 300 skiriamąja geba (*resolution*).

1 lentelė. *Merginų ir vaikinių pasiskirstymas pagal amžių*

Table 1. *Distribution of girls and boys according to their age*

Lytis	18–20 metų	21–24 metų
Merginos	136 (77,7 %)	39 (22,3 %)
Vaikinai	34 (64,2 %)	19 (35,8 %)

1 pav. Tiriamųjų procentinis pasiskirstymas pagal šeimos sudėtį

Fig. 1. Distribution of subjects according to their family status

6. Jei reikia, paminimos tam tikros institucijos ar asmenys, padėję atlikti tyrimus. Asmenys, kurie intelektualiai prisidėjo rengiant straipsnį, tačiau negavo autorystės, gali būti įvardyti nurodžius jų funkcijas ar indėlį, pavyzdžiui, „mokslinis konsultantas“, „duomenų rinkimas“, „dalyvavimas atliekant tyrimus“ ir pan.
7. Kartu su publikacijomis redakcijai pateikiamas pasirašytas dokumentas (gali būti nuskenuotas), kuriame:
 - nurodoma, kaip straipsnio tikslai ir turinys atitinka šio žurnalo tikslus ir misiją;
 - nurodoma, kaip straipsnyje naudota metodika ar duomenys suderinami su psichologinių tyrimų etikos reikalavimais (pvz., Helsinkio deklaracija, biomedicininų tyrimų etikos komisijos leidimas ir pan.);
 - nurodomi galimi interesų konfliktai tarp autoriaus ir šio žurnalo redakcinės kolegijos narių, tarp autoriaus ir publikuojamo tyrimo rėmėjų, tarp autoriaus ir žurnalo leidėjų ir pan.;
 - pažymima, kad publikacija ar duomenys nėra spausdinti kituose leidiniuose ir nėra atiduoti spaudai;
 - nurodoma, kad visi straipsnio autoriai yra reikšmingai prisidėję rengiant straipsnį ir sutinka jį publikuoti šiame žurnale. Dokumentą pasirašo visi publikacijos autoriai.
8. Mokslinės publikacijos recenzuojamos akluoju principu. Gautam rankraščiui skiriami du recenzentai. Redakcija neprisiima atsakomybės už pateikto teksto, iliustracijų ar skelbimų teisingumą. Straipsniuose išreikštos nuomonės nebūtinai atitinka redakcijos ar leidyklos nuomonę.
9. Reikalavimų neatitinkančios mokslinės publikacijos autoriams negražinamos. Apie neigiamą sprendimą redakcija informuoja autorius elektroniniu paštu.
10. Visos teisės į publikaciją priklauso leidėjams.
11. Publikacija pateikiama elektroniniu būdu interneto svetainėje adresu: <http://www.psyjournal.vdu.lt/index.php?n=LT.SubmitArticle>. Siunčiant publikaciją visos bylos turi būti suarchyvuotos viename ZIP archyve.
12. CrossCheck yra jungtinė leidėjų iniciatyva tikrinti spaudai atiduotų rankraščių ar išspausdintų leidinių turinio originalumą. „Tarptautinio psichologijos žurnalo: biopsichosocialinio požiūrio“ redakcija pateiktų rankraščių sutapimams ir panašumams su jau

išleistais leidiniais aptikti naudoja *iThenticate* programinę įrangą. Norėdami daugiau sužinoti apie *CrossCheck* apsilankykite <http://www.crossref.org/crosscheck.html>“<http://www.crossref.org/crosscheck.html>.

Literatūros šaltinių sąrašo pavyzdžiai

<i>Periodiškai leidžiamas šaltinis</i>	Endriulaitienė, A., Martišius, V. (2003). Pasirenkamo rizikos lygio pastovumas įvairiose situacijose. <i>Psichologija</i> , 28, 28–40. Caprara, G. V., Pastorelli, C. (2005). Impact of Adolescents' Filial Self-Efficacy on Quality of Family Functioning and Satisfaction. <i>Journal of Research on Adolescence</i> , 15 (1), 71–97.
<i>Autoriaus ir grupės tyrėjų leidžiamas periodinis leidinys</i>	Wilkinson, L., Task Force on Statistical Inference, APA Board of Scientific Affairs (1999). Statistical Methods in Psychology Journals: Guidelines and Explanations. <i>American Psychologist</i> , 54 (8), 594–604.
<i>Daugiau nei šešių autorių šaltinis periodiniame leidinyje</i>	Wolchik, S. A., West, S. G., Sandler, I. N., Tein, J., Coatsworth, D., Lengua, L. et al. (2000). An Experimental Evaluation of Theory-Based Mother and Mother-Child Programs for Children of Divorce. <i>Journal of Consulting and Clinical Psychology</i> , 68, 843–856.
<i>Spaudai priimtas šaltinis</i>	Žalūnas, M. (priimta spaudai). Mokinių pažangumo ir savęs vertinimo sąsajos. <i>Pedagoginė psichologija</i> .
<i>Neperiodiškai leidžiamas šaltinis</i>	<i>Vaikų, patyrusių seksualinę prievartą, ir jų artimųjų reabilitacija ir reintegracija</i> (2005). Metodinės rekomendacijos psichologams. B. Kuodytė (sud.). Vilnius: Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.
<i>Neperiodinio leidinio dalis (knygos skyrius)</i>	O'Neil, J. M., Egan, J. (1992). Men's and Women's Gender Role Journeys: Metaphor for Healing, Transition, and Transformation. In B. R. Wainrib (Ed.), <i>Gender Issues across the Life Cycle</i> (p. 107–123). New York: Springer.
<i>Knyga, monografija</i>	Bitinas, B. (2006). <i>Edukologinis tyrimas: sistema ir procesas</i> . Vilnius: Kronta. Mitchell, T. R., Larson, J. R. Jr. (1987). <i>People in Organizations: An Introduction to Organizational Behavior</i> (3rd ed.). New York: McGraw-Hill. A. Kinderys (atsak. red.). (2001). <i>Tarptautinių žodžių žodynas</i> . Vilnius: Alma littera.
<i>Konferencijos medžiaga</i>	Bružaitė, J., Jurgaitytė-Avižienė, A. (2005 m. gegužės 6 d.). <i>Namuose ir globos namuose gyvenančių senų žmonių mirties nerimo lygis</i> . Pranešimas, skaitytas II Jaunųjų mokslininkų psichologų konferencijoje. Vilnius: VU.
<i>Daktaro disertacija</i>	Bukšnytė, L. (2001). <i>Vyresnių klasių moksleivių asmenybės ypatumų svarba pritaikymo mokykloje sunkumų įvertinimui ir numatymui</i> . Daktaro disertacija. Kaunas: Vytauto Didžiojo universitetas.
<i>Šaltinis laikraštyje</i>	Schwartz, J. (1993, September 30). Obesity Affects Economic, Social Status. <i>The Washington Post</i> , p. 12. Žalūnas, M. (2005 m. gegužės 12 d.). Ar savimi pasitikintis mokinys mokosi geriau? <i>Lietuvos rytas</i> , p. 8.
<i>Periodinis leidinys internete</i>	Proctor, R., Capaldi, E. (2003). Teaching Scientific Methodology. <i>Observer</i> , 16 (1). Prieiga per internetą http://www.psychologicalscience.org/teaching/tips/tips_0103.html . Aplankyta: 2005-11-12.
<i>Elektroninė laikmena</i>	Bernstein, D. G., Nash, P. W. (2002). <i>PsychAbilities: To Accompany Bernstein, Nash "Essentials of Psychology"</i> (2nd ed.), CD. Boston: Houghton Mifflin.
<i>Šaltinis kita nei anglų ar lietuvių kalba</i>	Schulz, P., Jansen, L. J., Schlotz, W. (in press). Stressreaktivität: theoretisches Konzept und Messung [Reaktyvus stresas: teorinė koncepcija ir vertinimas]. <i>Diagnostica</i> .

**INSTRUCTIONS TO AUTHORS OF THE
INTERNATIONAL JOURNAL OF PSYCHOLOGY:
*A BIOPSYCHOSOCIAL APPROACH***

MISSION STATEMENT AND OBJECTIVES

The scope of the *International Journal of Psychology: A Biopsychosocial Approach* is to study the phenomena of human mental processes and behaviour, based on the viewpoint that both mind and behaviour originate, develop and function due to close interaction of biological and psychological factors with social environment. Such holistic understanding of mental phenomena as well as human behaviour stresses the necessity of integration of different branches of science. Therefore, the priority will be given to the topics, analysing psychological issues within the broader context, including biological, psychological, and social aspects.

International Journal of Psychology: A Biopsychosocial Approach encourages discussions among scientists and academic communities of Lithuania, USA and other countries, strives for collaboration of scientists, representing various scientific fields and branches, in order to promote the development of Psychology, and to expand practical implementation possibilities enabling to find the most appropriate solution of problems faced both by the individual and the community within the rapidly changing social milieu.

The authors are encouraged to submit original empirical as well as theoretical articles, with diverse methodology and methods of statistical analysis, which would expand the knowledge in the field of Psychology, and (or) have importance for practical psychologists.

1. Manuscripts have to be prepared according to general international standards for publications in social sciences (recommended *Publication Manual of the American Psychological Association*, Washington DC, current edition).
2. Manuscripts could be submitted in both English and Lithuanian. Writing should be concise and correct.
3. Manuscript should cover:
 - title (as brief as possible, but informative);
 - first names and surnames of all authors; educational degrees of the authors, scientific interests, institution(s) to which the authors are affiliated, name, address, e-mail address, phone number; indication of corresponding author;
 - abstract (not exceeding 200-250 words) should reflect the structure of the manuscript (background, purpose, material and methods, results, conclusions);
 - 3-5 key words (they should not repeat the title of the manuscript, but be informative; e. g., they may be selected from MeSH catalogue). Different terms in keywords and title increase the probability for publication to be easier found within the databases. Keywords, in comparison with the title, might represent the term in broader or more narrow understanding (if you title your manuscript as „The role of personality in risky driving of young drivers“, you provide „extraversion“, „neuroticism“, „impulsiveness“, „driving errors“, „traffic rule violations“ as keywords). If authors consider cultural

context or geographical reference as the important factors to understand the presented data, related keywords could be introduced (e.g. „young drivers“, „Lithuania“).

- introduction (operationalization of problem and relevance of publication, object and aim of manuscript, hypotheses or research questions, if necessary);
 - methods (if manuscript covers report of empirical data, research methods, procedures, and subjects have to be described precisely, if a manuscript presents theoretical article or overview of literature, logics of the analysis has to be presented);
 - analysis of the results or scientific problem (tables and pictures have to be clear, using comfortably readable text font; data in the tables and pictures only complements the text, but not duplicates); tables and (or) pictures should be placed in the appropriate place in the text (not at the end of the manuscript, and not in a separate file);
 - discussion of the results (results in relation with the hypotheses, the interpretation and implication of results, results in relation with findings of previous studies, study limitations, if applicable);
 - reference list in an alphabetical order, not numbered, DOI included.
4. Articles, which present empirical data, should not exceed 5 500 words. Theoretical articles or literature reviews may reach 8 000 words.
 5. One electronic copy of the manuscript in *Microsoft Windows Word* format (text body – 12 font size, Times New Roman font, double-spaced, margins: 2 cm top, bottom, and right, 3 cm left) has to be submitted to the Editorial Board using the online submission system. Author should store one copy and all required documents to guard against loss.
 6. Use only black and white pictures and tables, grey scale colors have to contrast clearly. Scanned pictures are undesirable; exceptionally, upon agreement with the editors, pictures should be in *.tiff* format with resolution not less than 300 inch/dpi. When submitting the article, archive all files into a single ZIP archive.
 7. If necessary, acknowledge people or institutions contributed to preparation of the manuscript. People, who consulted the authors, but have not been assigned as authors, might be acknowledged with their functions or level of contribution, e.g., *scientific consultant, data collectors, participation in research*, etc.
 8. Authors are required to include the following in their submission letter (scanned):
 - a statement that the aim and the content of the article correspond to the scope of the journal;
 - a statement that the empirical data, description of the sample, and methods used in the article are compliant with ethical standards of psychological research (e.g., WMA Declaration of Helsinki; permission of bioethical committee, etc.);
 - a statement disclosing conflicts of interest between the author and Editorial Board of the Journal, between the author and research sponsor, between the author and the publisher, etc.;
 - a statement that all listed authors have contributed significantly to the manuscript and consent to their names on the manuscript;
 - a statement that the manuscript or the data have not been published previously and they are not under consideration for publication elsewhere. The whole document is signed by all authors.

9. Manuscripts go through a blind review procedure. After receiving manuscript two reviewers are assigned by the editors. Editorial Board does not take responsibility about precision and fairness of data, text, illustrations, etc. Position of the authors expressed in a publication might not be shared by the editors or publishers.
10. Manuscripts, which do not meet requirements, are returned to a corresponding author without any evaluation.
11. Copyright belongs to publishers.
12. Manuscript should be submitted electronically in: <http://www.psyjournal.vdu.lt/index.php?n=EN.SubmitArticle>.
13. *CrossCheck* is a multi-publisher initiative to screen published and submitted content for originality. "International Journal of Psychology: A Biopsychosocial Approach" uses the *iThenticate* software to detect instances of overlapping and similar text in submitted manuscripts. To find out more about *CrossCheck* visit <http://www.crossref.org/crosscheck.html>

In-156

International Journal of Psychology: A Biopsychosocial Approach / Tarptautinis psichologijos žurnalas: biopsichosocialinis požiūris.

International Journal of Psychology: a Biopsychosocial Approach / Tarptautinis psichologijos žurnalas: biopsichosocialinis požiūris, 12. – Kaunas: Vytauto Didžiojo universiteto leidykla, 2013. – 168 p.

ISSN 1941-7233, e-ISSN 2345-024X
<http://dx.doi.org/10.7220/1941-7233.12>

This journal provides a good example of collaboration between the two universities as well as support to the biopsychosocial model. The papers explore the importance of new issues in diverse fields of psychology, including personality, cognitive, etc.

Šis žurnalo numeris atspindi dviejų universitetų bendradarbiavimą ir skatina biopsichosocialinio modelio vystymą. Straipsniuose analizuojamos naujos įvairiose psichologijos srityse: asmenybės, kognityvinės psichologijos ir kt.

UDK 159.9

**INTERNATIONAL JOURNAL OF PSYCHOLOGY: TARPTAUTINIS PSICHOLOGIJOS ŽURNALAS:
A BIOPSYCHOSOCIAL APPROACH BIOPSYCHOSOCIALINIS POŽIŪRIS**

2013 / 12

Editor of lithuanian language Renata Endzelytė

Cover designers Aistė Pranckevičienė, Aras Pranckevičius

Graphic designer Janina Baranavičienė

2013 06 30. A run of 50 copies. (No. of P. 168). Order no. K13-059

Published: Vytautas Magnus University Publishing office, S. Daukanto g. 27, LT-44249 Kaunas

Mode of access: <http://www.leidykla.vdu.lt>

E-mail: info@leidykla.vdu.lt

Lietuvių kalbos redaktorė Renata Endzelytė

Viršelio dailininkai Aistė Pranckevičienė, Aras Pranckevičius

Maketuotoja Janina Baranavičienė

2012 08 23. Tiražas 50 egz. 10,5 leidyb. apsk. I. Užsakymo Nr. K13-059

Išleido Vytauto Didžiojo universiteto leidykla, S. Daukanto g. 27, LT-44249 Kaunas

Puslapis internete: <http://www.leidykla.vdu.lt>

Elektroninis paštas: info@leidykla.vdu.lt